

## **Seletuskiri volikogu määruse eelnõu “Rae valla 2010. aasta eelarve kinnitamine” juurde**

### **SISSEJUHATUS**

Rae valla 2010.a. eelarves on planeeritud kulusid mahus 220 015 157 krooni, millest 172 155 625 krooni on tegevuskulud ja 47 859 532 krooni on investeeringuteks tehtavad kulud. Nimetatud kulutused kaetakse planeeritavate tuludega summas 194 763 487 krooni, millele lisanduvad finantseerimistehingud summas 25 251 669 krooni.

Eelarve koostamisel on arvestatud Rae valla ajakohastatud arengukavaga aastani 2015.

Eelarve koostamisel on jälgitud põhimõtet, et tegevuskulud ei ületaks tulusid, millised koosnevad regulaarsetest maksudest ja vallavalitsuse ning allasutuste majandustegevusest laekuvatest summadest. Investeeringute katmiseks kasutatakse mitteregulaarseid sissetulekuid<sup>1</sup>.

Kui 2007.a. eelarvet koostades olime eriti kiire majanduskasvu tingimustes, milles suurt rolli mängis kiire kasv kinnisvaraturul, 2008.a. eelarve koostamisel oli selgelt tajutav jähnenemine ning 2009.a. eelarvet koostasime juba järsu majanduskriisi tingimustes, siis 2010. aasta eelarve koostamisel oleme jätkuva süveneva kriisi olukorras. Kogu eelarve menetlusele ja sealt johtuvalt ka 2010.a tegevusele on surutud majanduskriisi ja selle järelmite pitser. Erinevalt eelmistest aastatest on 2010. aastal meie põhiline tuluallikas – üksikisiku tulumaksu osa – vähenenud. See vähenemine on tingitud kolmest põhjusest – töötus, veel töötavate isikute töötasude vähendamised ja teisalt iga maksumaksja brutotulult omavalitsusele eraldatava osa vähenemine 11,93%-lt 11,4%-ni. Meid aitab suuremast löögist jätkuv maksumaksjate lisandumine. Elanike juurdekasv on siiani pidev ning selles osas pole kriisist johtuvat tagasilööki näha. Samas ka sündivus jätkab kõrgel tasemel ja see paneb meie eelarvele lisakoormuse, sest seadusega nõutavat lasteaiakohtade tagamist ei ole sellise sündivuse ja majanduskriisi olukorras võimalik ka parima tahtmise juures täita.

Kindlasti suurendab koormust vallaeelarvele ka lisanduvate avalike teede ja tänavate (koos tänavavalgustuse ja sadeveekanalisatsiooniga) hoolduskulu.

Seega peab tõdema, et sarnaselt 2009.a. eelarvele on ka 2010.a. eelarve koostamisel tegemist situatsiooniga, mida ei ole võimalik nimetada stabiilseks. Seda on arvestatud ka eelarve koostamisel ning tegemist on konservatiivse eelarvega.

Eelarve on üles ehitatud vastavalt Valla- ja linnaeelarve seadusele ja rahandusministri 11.12.2003.a. määrusega nr 103 kehtestatud eelarve klassifikaatoritele<sup>2</sup>.

Eelarve koosneb traditsiooniliselt tulueelarvest ja kulueelarvest, mis omakorda on jagatud investeeringute kuludeks ja tegevuskuludeks.

Edaspidises tekstis esinevates võrdlustes 2009.aastaga on võrreldud korrigeeritud 2009.a. eelarvega.

---

<sup>1</sup> Mitteregulaarse sissetulekuna on silmas peetud eelkõige munitsipaalmaa müügist laekunud tulusid

<sup>2</sup> Viimane muudatus 03.11.2005.a. nr 71

## I TULUD

2010.a. eelarve tulude mahuks on planeeritud 194 763 487 krooni, võrreldes 2009. a korrigeeritud eelarvega on kasv 9,0%.

### 30 Laekuvad maksud

1. Üksikisiku tulumaks. Tulumaksu laekumine on prognoositud summas 112 300 000 krooni. Võrreldes 2009.a. eelarvega on langust planeeritud 9,0%. Peab nentima, et 2009.a. tulumaksu laekumine oli eelarvest ~ 1,85 miljoni krooni võrra väiksem. Põhjuseks asjaolu, et 2009.a. eelarve koostamisel ei osatud ette näha tulueraldiste määra langetamist 11,93%-lt 11,4%-le. Sellest tingituna vähenes laekumine 3,6 miljonit krooni, selle muutuseta oleks eelarve ületatud 1,75 miljoni krooni võrra. Arvestades 2008.a. ja 2009.a. tegelikud laekumised ümber 11,40% määraga, oleks summaline langus võrreldes 2008.a. 1,12 miljonit krooni ehk 0,9%. Nagu näha, kattis maksutulu kasv elanikkonna juurdekasvust peaaegu ära majandusolukorrast tingitud languse. Võrreldes 2009.a. tegelikuga on 2010.a. eelarves langus 7,6%, kuigi elanikkond kasvas jälle 997 inimese võrra (+9,0%).

Nimetatud summa prognoosimisel on olulisel määral arvestatud viimastel kuudel kujunenud majanduslikku olukorda vabariigis. Ka Rae vallale laekuva tulumaksu maksjate arv on langustrendis. On võetud arvesse:

- viimaste kuude maksumaksjate keskmist arvu ja nendelt laekunud tulu
- elanike arvu kasvu (aasta alguseks 12 041 inimest), kasv ~ 9%
- nende hulgas maksumaksjate osakaalu, 2009.a. keskmine – 45,7%
- tööhõive jätkuvat kahanemist
- arvestades elanikkonna kasvu vallas ja tööhõive kahanemist prognoosime maksumaksjate osaks valla elanikest 2010. aastal 43,3%

### Üksikisiku tulumaksu laekumist aastate lõikes iseloomustab alljärgnev tabel:

Kuu	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010 progn.
Jaanuar	3 719 888	5 214 244	4 286 256	5 474 637	7 588 636	10 200 852	10 800 775	9 400 000
Veebruar	3 078 378	3 338 445	3 960 782	5 002 464	7 047 772	10 424 476	10 810 849	9 500 000
Märts	2 992 793	3 446 238	4 341 866	6 765 548	7 872 772	10 100 125	11 362 639	10 000 000
Aprill	2 843 602	3 037 146	5 386 551	5 424 756	7 624 218	10 618 412	11 154 781	10 000 000
Mai	2 760 395	2 839 354	4 228 769	5 361 974	7 727 166	10 568 206	10 036 961	9 400 000
Juuni	3 645 456	3 944 586	4 491 931	6 406 613	8 219 377	10 402 940	9 923 445	9 300 000
Juuli	4 410 387	4 374 512	5 136 532	7 398 891	9 932 053	12 907 041	11 581 918	11 000 000
August	3 883 681	4 189 596	4 508 105	6 251 808	8 539 314	11 039 620	10 035 891	9 600 000
September	3 578 953	3 630 450	4 685 868	5 795 945	7 495 325	9 335 303	8 387 747	9 000 000
Oktoober	3 969 891	3 850 752	4 613 378	5 622 580	8 081 532	10 140 527	8 899 009	8 000 000
November	3 870 911	5 065 858	4 542 747	6 397 037	8 414 601	10 029 678	9 152 050	8 500 000
Detsember	4 457 438	4 505 614	4 985 124	6 121 047	8 496 755	10 292 210	9 453 243	8 600 000
<b>Aasta kokku</b>	<b>43 211 773</b>	<b>47 436 795</b>	<b>55 167 909</b>	<b>72 023 300</b>	<b>97 039 521</b>	<b>126 059 390</b>	<b>121 599 308</b>	<b>112 300 000</b>

2. Maamaks. Maamaksu prognoosimisel summas 6 600 000 krooni on lähtunud kavast tõsta äri- ja tootmismaa maamaks 1,5%-ni maa maksustamishinnast. Arvestuste kohaselt toob see täiendavat tulu 1,5 miljonit krooni.

3. Kohalikud maksud. Rae valla ainsat kohalikku maksu – reklaamimaksu – on kavandatud 800 000 krooni (kasv 0%).

## **32 Kaupade ja teenuste müük**

### 1. Riigilõiv

Seoses ehituslubade väljastamisest võetava riigilõivu laekumisega alates 2003. a. kohalikku eelarvesse, arvestades, et ehitustegevus on langenud ning arvestades 2009.a. laekumist, on eelarve prognoosis arvestatud riigilõivude laekumine 2009.aasta tasemel, milleks on 700 000 krooni.

### 2. Laekumised majandustegevusest

Laekumine majandustegevusest on planeeritud 2010. a. eelarvesse 19 905 199 krooni, võrreldes 2009. a. eelarvega on kasvuks planeeritud 10,7%. Põhiline kasv tuleneb Peetri Lasteaed-Põhikooli täisaasta tuludest võrreldes 2009.a. 3 - 4 kuuga. Tulude laekumise kava on järgnevas tabelis:

	Majandus- tegevusest	Toiduraha	Osalus- tasu	Töö- vihikud	Hooldus- tasud	Üüri- ja renditulu	Õiguste müük
Spordikeskus	4 696 000						
Maanteetransport							
Elamu- ja konnaalrajandus	1 100 000						
Koolid	291 010	980 950		66 000			
Rae Huvialakool	272 610						
Lasteaiad		3 201 829	3 296 865				
Raamatukogud	13 900						
Rae Kultuurikeskus	205 000						
Rae Hooldekodu	12 200				1 220 000		
Reklaam ajalehes	120 000						
Renditavad pinnad						270 827	289 567
Eelhariduse teenuse müük			181 859				
Teise taseme haridusteenu- müük			3 686 582				
	6 710 720	4 182 779	7 165 306	66 000	1 220 000	270 827	289 567

## **35 Toetused**

2010.a. eelarves on kajastatud olulisemad riigipoolsed toetused. Haridustoetuste jaotamise printsiibi alusel on planeeritud toetuse summa haridusele koos investeeringutega 22 256 457 krooni (s.h toetused haridusinvesteeringuteks 339 016 krooni ), koolipiima ostuks 348 908 krooni ja õppelaenude kustutamiseks 479 885 krooni. Maanteede eraldatav investeeringute summa on 1 675 400 krooni.

Eelarves on kajastatud ka loodetavalt saadavad sihtfinantseerimised projekti „Harjumaa kergliiklusteede võrgustiku arendamine“ kaudu summas 12 310 600 krooni ning KOIT-kava kaudu Lagedi Põhikooli renoveerimiseks summas 14 882 871 krooni. Sihtfinantseerimiste mitta saamisest jäävad nendest kavandatud investeeringud tegemata.

## 38 Muud tulud

Muude tuludena on 2010. a eelarvesse arvestatud 2 307 200 krooni. Intressitulused on kavandatud summas 300 000 krooni. Intressitulud tulenevad vaba raha hoiustamisest tähtajalistel deposiithoiustel, 2010.a. tulu on väga väike võrreldes paari eelneva aastaga, kuna vaba raha on järk-järgult kasutatud investeringuteks. Tasusid loodusressursside kasutusõigusest on kavandatud 1 597 200 krooni. Oluline langus oli juba 2009.a., põhjuseks paekivide kaevandamise mahu vähenemine. Laekumist varade müügist on planeeritud 410 000 krooni.

## II KULUEELARVE

2010. aasta kulueelarve suuruseks on planeeritud 220 015 157 krooni, mis võrreldes 2009.a. korrigeeritud eelarvega on vähenenud 21,2%. Kulueelarve koosneb investeringute eelarvest 47 859 532 krooni (langus 53,7%) ja tegevuskulude eelarvest summas 172 155 625 krooni (langus 2,1%).

### 1. INVESTEERINGUD

2010.a. investeringud jagunevad tegevusalade ja prioriteetsuse järgi järgnevalt:

#### **04 Majandus 28 744 140 (koguinvesteeringutest 60,1%), millest:**

1. Teede rekonstrueerimiseks, projekteerimiseks ja ehituseks planeeritakse 28 644 140 krooni ( 99,7%).

2010.a. planeeritud teede projekteerimised, rekonstrueerimised ja ehitused:

- Peetri külas Peetri ja Heki teede renoveerimine (3 100 000 krooni).
- Assaku- Veski- Karja tee sõidutee renoveerimine (7 000 000 krooni).
- Projekti “Harjumaa kergliiklusteede võrgustiku rajamine” raames Assaku- Veski- Karja tee kergliiklustee ja tänavavalgustuse projekteerimine, ehitamine, teostatavuse ja tasuvuse analüüs ( 14 544 140 krooni, projekti toetus 12 310 600 krooni)
- Valla teede tolmuvaakatte alla viimine (1 000 000 krooni, riigi toetus)
- Laste tänava ja Kasemäe tänava ühendustee ehitamine (2 900 000 krooni)

2. Maa-amet arendab edasi geoinfosüsteemi (100 000 krooni)

#### **05 Keskkonnakaitse kokku 827 115 krooni (koguinvesteeringutest 1,7%), millest:**

1. Jäätmejaama tee ja platsi projekteerimine 216 000 krooni
2. Jäätmejaama teenindushoone projekteerimine 60 000 krooni
3. Kompostiväljaku platsi projekteerimine 60 000 krooni
4. Sadeveetorustiku projekteerimine ja ehitamine 491 115 krooni (vald osaleb AS Elveso poolt teostatavas projektis)

**06 Elamu- ja kommunaalmajandus kokku 100 000 krooni (koguinvesteeringutest 0,2%), millest:**

1. tänavavalgustuse renoveerimiseks on investeeringutes ettenähtud 100 000 krooni

**08 Vaba aeg, kultuur, religioon kokku 80 000 krooni (koguinvesteeringutest 0,17%)**

1. spordikeskuse jõusaali jooksuraja soetamiseks 80 000 krooni

**09 Haridus –18 108 277 krooni (37,8% kogu investeeringutest, prioriteet jätkuvalt haridusel)**

1. Peetri Lasteaed- Põhikooli Assaku majas lasteaia osa laiendamise projekteerimiseks on planeeritud 200 000 krooni.
2. Jüri Gümnaasiumile on ette nähtud 399 016 krooni, sellest
  - 178 456 krooni söökla kombiahi
  - 62 160 krooni elektri automaatkompensatsiooniseade
  - 158 400 krooni serveri kõvaketta massiiv.

Toetusena riigilt haridusasutuste investeeringuteks on kavandatud vastavalt Haridusmudeleile 399 016 krooni.

3. Lagedi Põhikool on viimane Rae valla koolidest, mis on ajale jalgu jäänud. Aegade jooksul on kooli püütud osade kaupa renoveerida, kuid seda pole suudetud teha vajalikus mahus ja vajaliku kiirusega. On esitatud taotlus KOIT kava kaudu Lagedi koolile renoveerimistoetuse saamiseks summas 17 509 261 krooni. ( sh valla osalus 2 626 390 krooni).

## **2. TEGEVUSKULUD**

Majandusliku sisu järgi on kulud jaotunud järgnevalt:

- personalikulud 89 349 258 krooni, suurenemine võrreldes 2009.a. korrigeeritud eelarvega 1,4%
- majandamiskulud 62 979 727 krooni, vähenemine võrreldes 2009.a korrigeeritud eelarvega 17,8%
- eraldised 10 529 419 krooni, suurenemine võrreldes 2009.a.korrigeeritud eelarvega 5,5%
- finantskulud<sup>3</sup> 9 297 221 krooni, suurenemine võrreldes 2009.a. korrigeeritud eelarvega 742,2%

### **Kulud tegevusalade järgi**

Kulude jagunemist 2010. a. eelarves tegevusalade järgi iseloomustab alljärgnev tabel:

---

<sup>3</sup> S.h. kapitalirendi ja laenude intressid summas 424 545 krooni. Kapitalirentide summa 2010.a. lõpus on 1 776 996 krooni (Peetri lasteaia filiaal Assakul).

<b>Kulud tegevusala järgi</b>	<b>Kor. eelarve 2009</b>	<b>Eelarve 2010</b>	<b>2010 eelarve / 2009 kor. eelarve</b>
Üldised valitsussektori teenused	13 837 458	20 026 661	44,7%
Avalik kord ja julgeolek	1 036 840	989 080	-4,6%
Majandus	12 059 789	10 751 511	-10,8 %
Keskkonnakaitse	1 953 962	2 118 286	8,4%
Elamu- ja kommunaal-majandus	10 352 923	8 878 858	-14,2%
Tervishoid	963 600	478 790	-50,3%
Vabaaeg, kultuur	21 213 328	20 353 730	-4,1%
Haridus	105 039 495	98 903 599	-5,8%
Sotsiaalne kaitse	9 390 569	9 655 112	2,8%
<b>KOKKU</b>	<b>175 847 964</b>	<b>172 155 625</b>	<b>-2,1%</b>

**Alljärgnevalt anname ülevaate kulukohtade kaupa kuludest, millest moodustuvad tabelis toodud tegevusalade kulud. Kõiki tegevusalasid läbiva muutusena on tööandja töötuskindlusmaks määra tõus alates 2009.a. augustist 1,4%-le.**

### **01 Üldised valitsussektori teenused**

Osa 01111 **Vallavolikogu** – planeeritud kulud summas 412 642 krooni, vähenemine 28,6%.

Osa 01112 **Vallavalitsus** - planeeritud kulud on 18 030 713 krooni. Suurenemine võrreldes 2009. aastaga korrigeeritud eelarvega 55,1%. Personalikulud vähenevad 12,3%. Vallavalitsuse personalikulude all kajastuvad vallavanema, abivallavanemate, vallasekretäri, kantselei, IT spetsialistide ja rahandusameti töötajate töötasud. Astmepalgad jäävad 2009. aasta tasemele. Majandamiskulude osas on eelarves kahanemine 15,3% ja muude kulude osas suurenemine 39 262,2% võrreldes 2009.a. korrigeeritud eelarvega. Muude kulude suurenemise põhjuseks on kohtuotsuse alusel kahjude hüvitamine (7 852 141 krooni). Kahjuhüvise põhjustas vallavalitsuse ekslik tegevus aastal 1999.

Osa 01114 **Reservfond** – on planeeritud 2010.a. – 1 000 000 krooni.

Osa 01700 **Valitsussektori võla teenindamine** – planeeritud kulud kokku 259 180 krooni, millest intressikulud kapitalirendilt 131 413 krooni, Hansapanga laenult 7 767 krooni ja kavandatavalt laenult 120 000 krooni.

Osa 01800 **Üldiseloomuga ülekanded valitsussektoris** –planeeritud kulud kokku 324 125 krooni, millest Harjumaa Omavalitsuste Liidule liikmemaks 208 038 krooni ja EMOL-i liikmemaks 116 087 krooni.

Kokku kulud osas 01 "Üldised valitsussektori teenused" on 20 026 661 krooni, võrreldes 2009. a korrigeeritud eelarvega on tegevuskulud kasvanud 6 189 203 krooni ehk 44,7%.

### **03 Avalik kord ja julgeolek**

MTÜ-le Rae TPS kulude kompenseerimiseks 200 000 krooni valla üldise turvalisuse hoidmiseks, 91 800 krooni päästeteenuste hoonete kommunaalkulude ja tulekahjude kustutamisel tarvitatava vee kulude katteks, turvateenuse ost AS-lt G4S Eesti on 621 840 krooni (sh uus objekt Peetri Lasteaed-Põhikool 15 840 krooni) ning maksed Elionile valvekaamerate piltide ülekandmiseks summas 40 440 krooni. Koostööleping Naabrivalvega näeb ette vallapoolset toetust summas 35 000 krooni. Kokku on kulud 989 080 krooni, kahanemine 4,6%.

### **04 Majandus**

Kokku kulud majandusele 10 751 511 krooni. Võrreldes 2009.aasta korrigeeritud eelarvega on kulude vähenemine krooni ehk 10,8%.

Osa 04210 **Maa-amet** – planeeritud kulud on 2 772 474 krooni, -6,4%. Selle tegevusala all on arvestatud maa-ameti 7 töötaja ametikoha kulud. Võrreldes 2009. aastaga on personalikulu suurenemine 2,0% majandamiskulude vähenemine 37,4%.

Osa 04430 **Ehitusamet** - planeeritud kulud on 2 432 957 krooni, -17,9%. Selle tegevusala all on arvestatud ehitusameti 6 töötaja kulud. Personalikulud kahanevad 17,1% (koondati 2 ametikohta). Majandamiskulud vähenevad 20,9%.

Osa 04510 **Maanteetransport** – planeeritud kulud valla teede ja tänavate korrashoiuks summas 5 024 080 krooni. Vähenemine 7,8%. Põhjuseks rahaliste vahendite nappus.

Osa 04511 **Liikluskorraldus** – planeeritud summa 350 000 krooni. Kavandatud on markeerimistööd ja „lamavate politseinike“ hooldus.

Osa 04730 **Turism** - planeeritud summa 92 000 krooni. 18 000 on kavandatud virtuaaltuuri täiendamiseks, 24 000 krooni Rae valla kaartide tellimiseks, 50 000 krooni valla kaardi paigutamiseks Peetri külla.

Osa 04740 **Territoriaalne planeerimine** – majandamiskulud 80 000 krooni. Pooleliolevate Jüri aleviku ja sellega piirnevate Aaviku, Vaskjala ja Karla külaosade ÜP koostamine ning KMSH aruande koostamine ning valla üldplaneeringu korrektuuritööde maksumus kokku 323 000 krooni. Puudujääv osa lisatakse eelarvele lõpetamata assigneeringuna.

### **05 Keskkonnakaitse**

Kulutused keskkonnale on planeeritud 2 118 286 krooni, võrreldes 2009.a. on suurenemine 8,4%.

Osa 05100 **Jäätmekäitlus** – planeeritud 544 400 krooni, vähenemine 18,6%. Vähendamine tuginevalt 2009.a tegelikele kuludele.

Osa 05200 **Heitvee käitlus** - summa 470 000 krooni on planeeritud sademevee süsteemide hooldamiskulude katmiseks.

Osa 05600 **Muu keskkonnakaitse, s.h. haldus** – 1 103 886 krooni, vähenemine 12,8%. Eraldistena on käsitletud toetus 75 000 krooni Jüri Gümnaasiumi Vilistlaskogule Keskkonnafoorumiga korraldamiseks. Sosnovski putke tõrjetööd on kavandatud vallapoolsete tegevustena majandamiskuludes summas 25 000 krooni. Veel on kavandatud vahendeid koerte kiipimiseks, lemmikloomaregistriga liitumiseks, ohtlike jäätmete kogumiseks, ülevallalise puhastusaktsiooni läbiviimiseks. Personalikuludes on vähenemine 2,8% ja majandamiskulude osas 21,9%.

## **06 Elamu- ja kommunaalmajandus**

2010.a. eelarves planeeritud elamu- ja kommunaalmajandusele 8 878 858 krooni, vähenemine 14,2%.

Osa 06400 – **Tänavavalgustus** – planeeritud kulud 1 360 000 krooni, s.h. valla territooriumil olemasoleva tänavavalgustuse elektrienergia kuluks ja korrashoiukuludeks kokku 1 350 000 krooni.

Osa 066 – **Muu elamu ja kommunaalmajandus** – planeeritud kulud kokku 7 518 858 krooni, võrreldes 2009.a. kahanemine 6,0%

Personalikulude osas on kahanemine 3,5%, majandamiskuludes kahanemine 7,7%. Kalmistu kuludeks on planeeritud 454 672 krooni, hulkuvate loomadega seotud kuludeks 220 000 krooni, heakorraldusteks 2 429 862 krooni.

## **07 Tervishoid**

Planeeritud kulud 478 790 krooni, vähenemine 50,3%. 2009.aastal paigaldati Jüri Tervisekeskusesse tuletoetussignalisatsioon ja tehti ruumide sanitaarremond, seetõttu oli eelarve suurem.

## **08 Vaba aeg, kultuur ja religioon**

Osa 081021 - **Sportitegevus** – kokku summas 430 000 krooni. Sellest 390 000 krooni on planeeritud noorsportlastele toetuse eraldamiseks vastavalt korrale ja 40 000 krooni parimate sportlaste premeerimiseks.

Osa 081022 - **Rae valla Spordikeskus (Jüris, Peetris)** – planeeritud kulud on 6 959 296 krooni. Võrreldes 2009. aastaga on kulud suurenenud 11,5%. Kulude suurenemise põhjuseks on Peetris avatud spordikeskuse kulude lisandumine ning oluline vee hinna tõus. Personalikulu suureneb 5,1% ning majanduskulud suurenevad 17,6%.

Osa 08103 – **Puhkepargid** – planeeritud kulud on 674 288 krooni ujumiskohtade suviseks korrashoiuks, Kirikumõisa pargi, Lagedi skatepargi ja Assaku skatepargi korrashoiuks. 2009.a. korreeritud eelarvega võrreldes kulude kokkuhoid 20,9%.

Osa 08105 – **Rae Huvialakool** – kulud laste muusika-, kunsti- ja liikumisrühmade õpetajate personalikuludeks ja majandamiskuludeks. 2010. aastaks on kulud planeeritud 3 091 393 krooni. Võrreldes 2009. aastaga on kulud vähenenud 3,5%. Personalikulu vähenemine 2,5% ja majandamiskulude vähenemine 13,7%.

Osa 08107 – **Noorsootöö** – planeeritud kulud on 702 928 krooni, millest personalikuludeks 12 928 krooni (tasud töövõtulepingute alusel), majandamiskuludeks



157 000 krooni, toetusteks noortekeskustele 493 000 krooni, noorsooprojektide toetusteks 40 000 krooni.

Osa 08109 – **Vaba aja- ja spordiüritused** – planeeritud kulud kokku on 1 185 840 krooni, s.h. – kulud lastelaagritele 249 840 krooni, spordiüritusteks 300 000 krooni (spordiprojektide toetus), uue kehtestatava korra kohaselt huvitegevuse toetus 100 000 krooni, Rae valla alevite ja külade üritusteks 536 000 krooni (siin on arvestatud ka külvavanemate interneti tasud ja 100 000 krooni võimalike abirahade saamisel omaosaluste katteks).

Osa 082 – **Kultuuriteenused** – planeeritud kulud kokku 2010.a. on 6 467 110 krooni. Võrreldes 2009.a. on vähenemine 9,0%. Personalikulud on kasvanud 1,5% (Peetris avatud raamatukogu personal) ja majandamiskulud vähenenud 17,4%. Kuludes puudub hetkel riigieelarveline teavikute toetus, 2009. eelarves oli ka Kultuuriministeeriumi sihtfinantseering 80 000 krooni Peetri raamatukogu inventari soetamiseks).

1. **Jüri Raamatukogu (koos haruraamatukoguga Peetris)** - 2 453 149 krooni ehk 7,1% vähem kui 2009. Tõus on personalikulude osas 9,4%. Majandamiskulude osas on kahanemine 24,6%.
2. **Vaida RK** – 762 089 krooni, mis on 48 353 krooni vähem kui 2009. aastal, ehk -6,0 %. Personalikulude vähenemine on 0,9% ja majandamiskulude vähenemine 11,0%.
3. **Lagedi RK** – 803 419 krooni, mis on 6,6% vähem kui 2009. aastal. Personalikulude vähenemine on 6,1% ja majandamiskulude vähenemine 7,2%.
4. **Rae kultuurikeskus** - planeeritud kulud on 2 197 820 krooni, mis on 4,3% vähem kui 2009. aastal (2009 oli laulu- ja tantsupeo aasta). Personalikulude vähenemine 1,9% ja majandamiskulude vähenemine 6,6%.
5. Osa 08203- **Muuseumid** – planeeritud kulud on 70 192 krooni, millest 30 000 krooni on Eesti Vabadusvõitluse Muuseumi toetus, 24 192 krooni personalikulud ja 16 000 krooni on muuseumi majandamiskuludeks. Võrreldes 2009.a. on kulud vähenenud 34,1%.
6. Osa 08 208 – **Kultuuriüritused** - planeeritud kulud 180 440 krooni, vähenemine 53,6%. Personalikulude vähenemine 28,0% ja majandamiskulude vähenemine 58,6%. (2009.a. olid eelarves laulu- ja tantsupeoga seotud kulutused).

Osa 083 – **Ringhääling ja kirjastamine** – 767 875 krooni, s.h. Rae Sõnumite trükkimis- ja levitamise kulud on 437 388 krooni ja personalikulud 303 307 krooni.

Osa 08400 – **Usuasutused** – planeeritud toetussumma 75 000 krooni on 2009.a. võrreldes 10 000 krooni võrra väiksem.

## **09 Haridus**

### **Osa 091 – Eelharidus**

Eelhariduse all on planeeritud järgmiste allasutuste kulud: Lasteaed Pillerpall, Lasteaed Taaramäe, Lasteaed Tõruke ja Lasteaed Õie. Peetris ja Assakul asuvad lasteaiad kuuluvad Peetri Lasteaed-Põhikooli koosseisu ja nende kulud on kajastatud osas 092.

Eelhariduse teenuse ostmiseks on planeeritud 5 475 540 krooni. 2010.aastal hakatakse toetama vastavalt kehtestatavale korrale lapsehoidu. Eralasteaedade toetuse määraks on uuesti arvestatud valla lasteaedade keskmine kohamaksumus.

Lasteaedade ülalpidamiskuludeks kokku on kavandatud 24 954 867 krooni, sh. personalikulud on kokku 17 889 325 krooni. Lasteaedade õpetajatele on kehtestatud koolide pedagoogidega sama palgatase. Alates 01. märtsist ei maksta pedagoogidele enam 500 kroonist lisatasu. Majandamiskulud 6 914 517 krooni (vähenevad 7,8%) ja toetus 151 025 krooni (koolipiim).

Osa 092 – **Teise astme haridus** – kulud kokku 64 976 063 krooni. Alates 01.märtsist ei maksta pedagoogidele ainetundide läbiviimise eest enam 500 kroonist lisatasu ja ei eraldata enam vahendeid direktorite nn 4% preemiafondi.

1. **Peetri Lasteaed-Põhikooli** (kool koos lasteaedadega) **tegevuskulud** on planeeritud 15 485 661 krooni, sellest personalikulud 10 594 240 krooni, majandamiskulud 4 608 676 krooni ja toetus (koolipiim) 117 144 krooni. 2010.a sügisel on planeeritud 2 lisaklassi avamine. See toob kaasa nii personalikulude kui majandamiskulude mõningase kasvu.
2. **Jüri Gümnaasiumi tegevuskulud** on planeeritud 31 736 781 krooni, vähenemine 5,5%. Personalikulud vähenevad 4,2%. Majandamiskulud vähenevad 8,5%. Kulude vähenemine on tingitud õpilaste arvu vähenemisest ning nagu kõikjal, rahaliste vahendite vähenemisest tingituna.
3. **Lagedi Põhikooli tegevuskulud** on planeeritud 6 074 186 krooni, langus 2,8%. Personalikulud vähenevad 1,6% majandamiskulud 5,9%.
4. **Vaida Põhikooli tegevuskulud** on planeeritud 7 203 099 krooni, langus 9,9%, sellest personalikulud 5 243 886 krooni (-9,7%), majandamiskulud 1 929 413 krooni (-10,6), toetused 29 800 krooni.
5. **Teise taseme hariduse teenuse ostmiseks** on planeeritud 4 476 336 krooni (-4,8%). Põhjuseks teiste omavalitsuste haridusasutustes kohamaksumuste alanemine. Eelarve koostamisel on arvestatud hetkel teadaolevate koolide kohamaksumustega.

Osa 096 – **Hariduse abiteenused** – kulud kokku 2 238 854 krooni, vähenemine 37,4%.

1. **Õpilasveo eriliinid** – kulu 1 640 009 krooni õpilasvedude teostamiseks, vähenemine 1 090 207 krooni. Õpilasliinide kuludeks on kavandatud 1 140 009 krooni (2009 aastal 3 028 937 krooni). Suurt kokkuhoidu võimaldab koolitranspordi rahastamise põhimõtete muutus. Alates 2009.a. sügisest alustati koostööd Harju Ühistranspordikeskusega. Teistes omavalitsustes päevases õppevormis õppivate

laste transpordikulude kompenseerimiseks planeeritud 500 000 krooni, 2010.a. hakkab kehtima sõidukulude kompenseerimise muudetav kord.

2. **Haridusüritused** – planeeritud kulu 315 345 krooni haridusürituste kulude katmiseks. Jätkuvalt toetatakse eraldi summadega hõbe- ja kuldmedaliga lõpetajaid ja gümnaasiumi lõpetajaid, kes saavutab parima tulemuse kolme riigieksami punktisummade liitmisel.
3. **Tasuta toit** summas 283 500 krooni Rae valda registreeritud, kuid teiste omavalitsuste koolides õppivate koolinoorte koolilõuna jätkuvaks kompenseerimiseks. Planeeritud kulud on 2009. aasta tasemel.

Osa 098 – **Hariduse haldamine** 1 258 275 krooni – valla kultuuri- ja haridusameti kulud personalile ja majandamiskulud. Võrreldes 2009. aastaga on kulud suurenenud 11,3%. 2010.aastal on plaanis tellida Rae valla hariduse arengukava koostamine (150 000 krooni).

## **10 Sotsiaalne kaitse**

Osa 101 – haigete ja puuetega inimeste sotsiaalseks kaitseks on 2010.a. planeeritud 423 416 krooni, millest olulisemad summad kuluvad hooldajatoetusteks – 381 160 krooni, 32 256 krooni pimedate abistajatele palga maksmiseks ja 10 000 viipekeeleteenuse eest tasumiseks.

### **Osa 1020 – Eakate sotsiaalne kaitse**

– Rae Hooldekodu kulud 3 504 525 krooni, millest personalikulu 2 272 935 krooni ja majandamiskulud 1 231 589 krooni. Võrreldes 2009. aasta eelarvega on personalikulude suurenemine 0,8% ja majandamiskulude suurenemine 3,1%. Kokku kasvavad kulud 1,6 %.

- Sotsiaalhoolekandeametite teenuste ostmiseks planeeritud 420 000 krooni, 2009.a. võrreldes kasv 45,8%. Kasvu põhjuseks on ostetava hooldekoduteenuse mahu suurenemine ja teenuse kallinemine.

- Muu eakate sotsiaalse kaitse kulud 280 000 krooni. Siia alla kuuluvad ravimite ja prillide toetus ja valla poolt makstav matusetoetus. Vähenemine võrreldes 2009.a. 86,1%. Põhjuseks on pensionäride jõulutoetuste maksmise lõpetamine.

Osa 104 – **Perekondade ja laste sotsiaalne kaitse** – kulud sotsiaaltoetusteks kohalikust eelarvest, kokku summas 3 798 000 krooni, kasv võrreldes 2009.a. 92,8%. Põhilised toetused ja üksiktoetuste määrad on järgmised:

1. Sünnitoetus 5 000.-, ränitsatoetus 1 000.-, suurte perede toetus (emadepäevaks 1 000.- ja jõuludeks 1 000.-), eestkosteperede ja puudega laste jõulutoetus 1 000.-, mitmesugused toetused vastavalt korrale (s.h. vähekindlustatud perede laste koolitoetus kuni 500.-, küttepuude toetus kuni 300.-, eakate tähtpäevatoetus 300.-) kogusummas 1 652 000 krooni.
2. Alates septembrist 2010 on kavandatud hakata maksma koduse mudilase toetuseid vastavalt kehtestatavale korrale 2 000 krooni ühe lapse kohta. 2010.a. neljaks kuuks on selleks meetmeks kavandatud 1 984 000 krooni.
3. Tasuta toit lasteaialastele 150 000 krooni, 2009.aasta tase.
4. Hooldamine perekonnas 12 000 krooni (üks hoolduspere).

Osa 1090 – **Muu sotsiaalne kaitse. s.h. sots. kaitse alase tegevuse haldamine** – planeeritud kulud 1 114 483 krooni (-6,5%), Personalikulud vähenevad 1,4% ja majandamiskulu vähenevad 16,8%.

## **KOKKUVÕTE.**

Valla rahaliste vahendite seisust annab ülevaate järgnev tabel:

### **Rahaliste vahendite liikumine kassapõhisel printsiibil**

	Tegelik 2007	Tegelik 2008	Tegelik 2009	Eelarve 2010
Rahalised vahendid perioodi alguses	1 812 009	191 914 634	108 370 617	26 153 658
Kapitalirendi maksed	-1 775 185	-1 864 796	-2 750 895	-785 710
Kohustuste suurenemine (+ laen - laenu tagasimakse)	-18 919 632	-919 632	-919 632	-555 477 4 798 790
Tütarettevõtte aktsiakapitali laiendamine		-7 500 000		
Tulud	359 228 529	204 983 790	179 009 011	194 763 487
sh. saadud sihtfinant- seerimine investeeringuteks				27 193 471
Investeeringud	-30 439 538	-129 356 622	-98 088 591	-47 859 532
Tegevuskulud	-117 991 549	-148 886 757	-159 466 852	-164 303 184
Makstav kahjuhüvis				-7 852 441
Rahalised vahendid perioodi lõpus	191 914 634	108 370 617	26 153 658	4 359 591

Tabelist on näha, et 2010.a. investeerimisvõimalus tekib 2007.a. müüdnud maa osaliselt kasutamata summa (aasta alguse jääk), saadavate sihtfinantseeringute ning võetava laenu arvelt. Laenu on hetkel kehtiva korra järgi võimalik võtta ainult abirahadega finantseeritavate investeeringute omaosaluse katteks.

2010.a. eelarves on tulud regulaarsetest maksudest ning kaupade ja teenuste müügist kokku 165 495 600 krooni, tegevuskulud 164 303 184 krooni. Tulud ületavad tegevuskulusid 1 192 416 krooni võrra.

Veigo Gutmann  
Vallavanem